

Käymäläseura Huussi ry. isojen asioiden äärellä

Käymäläseura Huussi ry. perustettiin 2002 tarpeeseen edistää kuivakäymälöiden käyttöä. Yhdistys kokoaa ja levittää tietoa kuivakäymälöistä ja niiden käytöstä. Kun laitteita ja menetelmiä on monia, pyrkii yhdistys osaltaan olemaan mukana kuivakäymälä- eli DT-teknologian kehittämistyössä ja ratkaisemaan alaan ja laitteiden käyttöön liittyviä teknisiä ja kulttuurisia ongelmia.

Yhdistys järjestää tapahtumia, näyttelyitä ja seminaareja, ja se tekee selvityksiä, julkaisee ja edistää tutkimusta. Yhdistys toimii välittäjänä käyttäjien, viranomaisten ja laitevalmistajien ja myyjien välillä ja palvelee tiedotusvälineitä.

Käymäläseura Huussi ry. on kasvanut muutamassa vuodessa projektiorganisaatioksi ja yhdistystyönantajaksi. Kasvu on ollut osittain odottamatonta, yhteiskunnallinen tilaus on ollut odotettua suurempi. Yhdistys toimii resurssiensa rajoilla ja hakee kanavia kohti jäsenyntyneempää ja johdonmukaista toimijoiden ja toimintatapojen kokonaisuutta, joka veisi yhdistyksen piirissä virinneen yritys- ja muun yhteistyön uudelle tasolle. Yhdistys on kasvamassa myös kansainväliseksi kansalaisjärjestöksi (international non-governmental organisation NGO) ja se on perustajajäsen maailman käymäläjärjestössä World Toilet Organisation (www.worldtoilet.org) ja nyt myös Kehitysyhteistyön palveluksen jäsen (KEPA, Service Centre for Development Cooperation www.kepa.fi).

Osa kestävästä kehityksestä

Kuivakäymälä, yhdistyksen toiminnan keskipiste, on keskeinen osa kestävästä kehityksestä. Lisäksi yhdistys kantaa huolta puhtaan veden saatavuudesta ja terveellisestä elinympäristöstä nyt ja tulevaisuudessa. YK:n vuosituhattavoitteisiin kuuluu puolittaa niiden määrä, jotka ovat vailla käymälää. Yhdistys etsii ja esittelee toimivia kuivakäymälöitä ja käymäläjätteen käsittelymenetelmiä. Kuivakäymälän edut ovat kiistattomat olosuhteissa, joissa vettä on niukasti tai viemäroinnin ja puhdistamojen rakentaminen on eri syistä kohtuuttoman vaikeaa tai kallista. Tarve on valtava, sillä vain viidennes maailman ihmisistä asuu viemäroidyllä alueella. Arviolta kolmannes ei ole koskaan käyttänyt käymälää.

Kuivasanitaatio edistää luonnollista ravinnekiertoa. Samalla kun suolistoperäisten bakteerien sekoittuminen veteen tulee estetyksi, kuivakäymälä tuottaa ravinteikasta maanparannusainetta. Kuljetustarvekin on yleensä vähäinen. Käyttäjät tarvitsevat usein kuitenkin terveystietoa, motivointia ja opastusta käymälän käytössä ja jätteen käsittelyssä. Lisäksi joudutaan ottamaan huomioon naisten, lasten ja vähemmistöjen oikeudet. Jokaisella tulee olla oikeus asioida turvallisesti asiallisessa käymälässä, eikä toisten jätteen käsittely saa jäädä yksille siten että se johtaa hyljeksintään.

DT –teknologia (dry toilet technology) on bioteknologian osa-alue, johon liittyvät prosessin hallinta, logistiikka, perusterveydenhoito, ympäristön terveellisyys ja viihtyisyys, energia-asiat (biokaasu ja energiakasvintuotanto), ravinteiden kierrätys,

ravinnon tuotanto, alue-, kaupunki- ja talosuunnittelu. (Kuiva)käymälä on hyvin kulttuurisidonnainen ja myös tasa-arvokysymys.

Käymäläseura Huussi ry on tehnyt määrätietoista työtä kolmella osa-alueella.

1. Ruohonjuuritasolla yhdistys neuvoo rakentajia ja käyttäjiä käymälän ja käymäläjätteen hoidossa, julkaisee oppaita ja verkkosivuja. Yhdistyksestä voi saada asiantuntijan luennoimaan ja esiintymään mediassa.

2. Valtioiden tasolla yhdistys on lyhyestä historiastaan huolimatta järjestämässä jo toista kansainvälistä kuivasanitaatiokonferenssia Tampereella. DT2006 tapahtuma on 16.-19.8.2006. Yhdistys on kasvanut hankeorganisaatioksi. Kotimaan ja lähialuehankkeiden lisäksi ensimmäinen kehityshanke Sambian kanssa alkoi toukokuussa 2006. Yhdistys saa jatkuvasti yhteistyöehdotuksia ja siltä on pyydetty kriisiapua, mutta yhdistyksellä ei ole toistaiseksi resursseja vastata.

3. Kuivakäymälästä vientituote?

Yhdistys tuotekehittäjänä ja viennin edistäjänä

Yhdistys verkottaa tällä hetkellä kattavasti alan yritystoiminnan Suomessa. Laittevalmistajat ja erikoistuneet maahantuojat ja jälleenmyyjät ovat Käymäläseuran Huussi ry:n jäseniä. Yhdistys on yritysjäsentensä yhteistyön väline tai sen pitäisi olla. Toistaiseksi yhdistys on keskittynyt paljolti suhdetoimintaan ja edistämään yleisesti kuivakäymälöiden tunnettuutta ja vientiä osallistumalla koulutus- ja muihin tapahtumiin ympäri Suomea ja järjestänyt omia tapahtumia ja koulutuksia sekä esiintynyt joukkotiedotusvälineissä, mutta samalla kerryttänyt tietoa.

Hankkeissaan Käymäläseura Huussi ry:n on sen sijaan yritysjäsentensä tuella tehnyt suhdetoimintaa ja edistänyt suomalaista DT -teknologian tunnettuutta ja vienninedistämistä messuilla, omissa ja muiden järjestämissä tapahtumissa.

Yhdistyksen jäsenkunta edustaa laajaa asiantuntijuutta. Mutta miten saada jäsenkunnan osaaminen käyttöön? Tämän osaamisen ja tiedon sekä omien hankkeidensa tulosten pohjalta yhdistys voisi oikeasti edistää alan yritystoimintaa, tutkimusta ja tehdä kuivasanitaatoratkaisuja kansainvälisesti tunnetuksi.

Yhdistyksen nykyisillä resursseilla se ei ole kuitenkaan mahdollista eikä yksittäisillä yrityksillä ole niilläkään kovin suuria resursseja kuivakäymälöiden tutkimus- ja kehitystyöhön. Alalla toimivilla suuremmilla yrityksillä DT on toistaiseksi yksi toiminnan osa-alue. Tutkimus- ja kehitystyön tekee erityisen ajankohtaiseksi EU komission päätös CE -merkinnän tarpeellisuudesta sisäkuivakäymälöihin ja se tuo mm. mahdollisuuden saada sisäkuivakäymälöiden testaustoimintaa Suomeen.

DT-teknologia ajatuksena ja käytäntönä on kehittynyt Käymäläseura Huussi ry:n piirissä yhdistyksen perustamisesta saakka. Sen takana ovat yhdistyksen perustajajäsenet, edelliset ja nykyinen hallitus, yritysjäsenet ja yhdistyksen monet yksityiset ja julkiset yhteistyötahot. DT –teknologiasta siis uusi kestävä ja aina tarpeellinen ”vientituote”.